

Ustanovni kongres Komunistične partije STO-ja Zavezniške oblasti zabranile delegacijam KP Jugoslavije in KP Italije udeležbo na ustanovnem kongresu KP STO-ja

Trst, 31. avg. Dopisnik Tanjuga poroča: Zavezniške o'upacijske oblasti v Trstu so prepovedale prihod jugoslovanski in italijanski delegaciji KP, ki bi morali prisostvovati ustanovnemu kongresu Komunistične partije STO-ja. Po vseh iz krogov KP Julijske krajine bosta jugoslovanska in italijanska delegacija poslali kongresu pisemne pozdrave.

Neofašistični krogi v Trstu se pripravljajo in preko svojega tiska pozivajo fašistične skvadre na provokacije. Tako

piše današnji »Messaggero Venetico«, da so zavezniške oblasti v zvezi z znanimi incidenti, ki so bili pred dvema tednoma po tržaskih ulicah, pred dnevi aretirale okrog 10 fašističnih razgrajev v dreveredu XX. septembra. List trdi, da so te fašiste aretirali »zaradi varnostnih ukrepov pred pričetkom kongresa KP STO-ja. Isti list izvalno in žaljivo naglašja, da bodo v Trst prispelle visoke osebnosti jugoslovanskega in italijanskega komunizma ter številne osebe iz drugih krajev, ki niso pristojne v Trst.

Otvoritev ustanovnega Kongresa Komunistične partije STO-ja

Trst, 31. avg. Dopisnik Tanjuga poroča: Danes dopoldne ob 10. uri se je v dvorani Doma pristaniških delavcev pričel ustanovni kongres KP STO-ja. Kongres se udeležuje 252 delegatov, 9 delegatov — članov stavkovnega odbora pa je odsotnih, ker tukajšnje oblasti nočejo prekriti zapornega povelja. Kongres se po prepovedi ZVU niso mogli udeležiti delegati KPJ in KPI, vendar pa sta za KPI na kongresu prisotna tov. Bolognesi in Pralotongo, oboja člana CK KPI.

Kongres je otvoril tov. Babič, sekretar KP JK, ter pozdravil prisotne delegate in predstavnike raznih strank v imenu GO KPJK, ki z današnjim dnem zaključuje svoje delo. Pozval je vse prisotne, da zapojejo Internacionalo, nakar je predlagal časno predsedstvo. Ob viharnem navdušenju in ploskanju delegatov so bili v časno predsedstvo izvoljeni generalisim Stalin, maršal Tito, tov. Palmiro Togliatti, tov. Georgi Dimitrov, La Pasionaria - Dolores Ibbarruri in general Markos, vrhovni komandant grške demokratične armade. V delovno predsedstvo so bili soglasno izvoljeni predlagani tovariši: Gasperini Leopoldo, Lipovec Fr., Rudič Ivan, Grasič Karlo, Olivo Adriana in Permetič Marija.

Ko je delovno predsedstvo zasedlo svoja mesta, je tovariš Gasperini pozdravil delegate ter predstavnik Slovanško-italijanske antifašistične unije, Zveze primorskih partizanov, Enotnih sindikatov, Antifašistične slovanško-italijanske ženske zveze, Zveze antifašistične mladine, Fronte per l'indipendenza (fronte za neodvisnost), Concentrazione democratica d'indipendenza italiana (demokratična neodvisna italijanska koncentracija), Movimento repubblicano per l'indipendenza di Trieste (republikansko gibanje za neodvisnost Trsta).

Tovariš Gasperini je v kratkem nagovoru poudaril važnost kongresa, očrtal na kratko pot Komunistične partije v Trstu in nove naloge, ki čakajo KP STO-ja. Izjavil je, da je KP v STO-ju politično in številčno najmočnejša stranka ter tudi najbolj vplivna. Tovariš Gasperini je obsodil ZVU, ki je prepovedala vstop v cono A delegatom slavne Komunistične partije Jugoslavije in Komunistične partije Italije.

Po kratkem pozdravnem govoru je tovariš Gasperini prečital več pozdravnih pisem kongresu, ki so prispela iz raznih

krajev Italije, Jugoslavije in STO-ja. Kot prvo je prebral pismo 9 tovarišev — članov stavkovnega odbora, ki so bili zaradi zavezniškega policijskega ukrepa prisiljeni zateči se v cono B. Člani stavkovnega odbora pojasnjujejo kongresu vzroke svoje odsotnosti ter obsojajo pristransko anglo-ameriško okupacijsko upravo, ki skuša razbiti demokratično fronto ljudskih množic Trsta. Nato je prebral pismo dveh članov Centralnega komiteta KPI tovariša Giordana Pralotonga in tovariša Severina Bolognese-a, kalerima so zasebne oblasti prepovedale oficielo udeležbo na kongresu. Sekretar KPI za tri beneške pokrajine, tov. Pellegrini, ki bi kot vodja delegacije KPI moral prisostvovati kongresu, je prav tako poslal kon-

gresu pozdravne brzojavke. Na kongresu je bilo prečitano tudi pozdravno pismo tovariša Ivana Regenta, najljepšega še živečega tržaska komuniste in sedanjega ministra za delo v vladi LRS. Tovariš Regent želi v pismu KP STO-ju obilo uspeha v nadaljnji borbi. Kot zadnje je tov. Gasperini prebral pismo krščanske socialne stranke Jul. krajine s podpisom tajnika dr. Karla Vascona. Kongres so osebno pozdravili tudi predstavniki tržaskih antifašističnih množičnih organizacij in predstavniki nekaterih tržaskih političnih strank. V imenu SIAU je govoril predsednik GO SIAU dr. Giuseppe Poggesi, v imenu OF dr. Angel Cucagna, v imenu Odbora za neodvisnost Trsta (CIT), Fronte za neodvisnost Julijske krajine in demokratične skupine italijanskih indpendistov Trsta g. Carlo Varni; v imenu Zveze primorskih partizanov tržaska sekcije tov. Bucik; v imenu republikanskega gibanja za neodvisnost STO-ja g. Alberto Paulin; v imenu Enotnih sindikatov tov. Desanti; v imenu Antifašistične slovanško-italijanske ženske zveze tovarišica Gabrovce Marija; v imenu Zveze antifašistične mladine tov. Pescatori Davide.

Pozdravom so sledile volitve politične, verificacijske in volivne komisije. S tem je bil otvoritveni del kongresa zaključen.

Popoldne se je kongres nadaljeval s političnim poročilom, ki ga je podal sekretar KP JK tov. Babič Branko - Vlado. (Izvešček iz govora tov. Babiča bomo objavili prihodnjč.)

Fašistični provokator vrigel bombo v množico, ki je pred zvočnikom poslušala govore z ustanov. kongresa

Trst, 31. avg. Dopisnik Tanjuga poroča: Medtem ko se je v Domu pristaniških delavcev pričelo delo ustanovnega kongresa KP STO-ja in se je pred Domom zbrala množica delavcev, ki so po zvočnikih poslušali pozdravne govore, je neki fašist zagnal proti delavcem ročno bombo. Množica se je takoj po eksploziji zagnala proti provokatorju, da bi ga ujela. Med tem pa je že stopila v akcijo policija in je začela pretepati delavce, namesto da bi sledila atentatorju.

Značilno je, da je bil v času napada prisoten tudi zavezniški filmski operater in filmal množico, ki se je zagnala

proti napadalcu. Iz teh dejstev je mogoče sklepati, da je bil napad v naprej pripravljen.

Eden izmed policistov je zagrabil atentatorja, da bi pomiril ogorčeno množico, toda ga je takoj zatem izpustil in se v istem trenutku zagnal proti delavcem. Mladinca Rebec Marcela iz Trsta je policist številka 4367 tako udaril s pendrekom po glavi, da se je moral zaradi velike prizadejane rane zateči v bližnjo ambulanto. Nekaj drug policist je grozeč množico s samokresom ustrelil v zrak. Medtem je seveda napadalec, ki je pridobil na času, naglo pobegnil.

Fašistični razgrajaci napadli skupino angleških mladincev, ki so se vračali z mladinske proge

Trst, 31. avg. Dopisnik Tanjuga poroča: Danes dopoldne se je preko Trsta vračalo iz Jugoslavije 24 angleških mladincev, ki so delali na progi Samac-Sarajevo in so se dopoldne v skupinah sprehajali po Trstu ter si ogledovali zanimivost mesta. Skupina mladih fašističnih razgrajev je okrog pol dne v bližini trga Ponte Rosso napadla 4 angleške mladince, ki so imeli na suknjici značko mladinske proge. Fašisti so mladince obkolili ter jih pričeli pretepati

s palicami in obmetavati s kamenjem. Študenta iz Londona, oboje ramila, mu poškodovali oči in nos, mu sneli očala ter jih poteptali. Pretepli so tudi angleško mladinko Rosemary Turner. Ko so se jim angleški mladinci umaknili, so metalj za njimi kose lubenic.

Delavci, ki so pred Domom pristaniških delavcev poslušali otvoritev partijskega kongresa, so hiteli napadenim angleškim mladincem na pomoč, toda lo so prišli na lice mesta, je bilo že prepozno.

Mladinci so se zatekli v bližnje poslopje ameriškega Rdečega križa, kjer so jim nudili pomoč.

Monarhofašist ubil 37 kmetov

London, 31. avgusta. (Tanjug.) »Rizospastis« prinaša vesti, da je monarhofašistični bandit Gerakaris ubil 37 kmetov v vaseh Pirgo, Kastanja, Neohori in Selenici na Peloponezu. Gerakaris je pozval kmete v vas Selenice »zato, da bi jim nekaj sporočil«. Po njihovem prihodu je Gerakaris v navzočnost zbranih vaščanov Selenice brez kakršnega pojasnila izločil 37 kmetov, ki jih je postrelil s strojnico in poklal.

Zasedanje Sveta svetovne federacije demokratične mladine končano

Praga, 31. avg. (Tass) Zasedanje Sveta svetovne federacije demokratične mladine se je včeraj končalo. Svet je poslušal in razpravljal o poročilu predsednika federacije Guy de Boissona glede dela federacije in nalog demokratične mladine v prid utrditve miru ter prav tako poročila o delu federacije na področju obrambe interesov delavske mladine, o potrebah mladine kolonialnih in odvisnih dežel, o delu federacije v deželah latinske Amerike, o prevzgoji nemške mladine v demokratičnem duhu. O vseh teh vprašanjih je svet sprejel soglasne sklepe. Dela zasedanja so se udeležili predstavniki demokratične mladine 48 dežel sveta.

BRIGADIRJI, BRIGADIRKE MESTA LJUBLJANE!

Vsi, ki ste sodelovali v delovnih brigadah na gradnji proge Samac-Sarajevo in v slovenskih akcijah, zberite se v ponedeljek, 1. septembra, ob 14.30 na Kongresnem trgu.

Manifestirali bomo veliko delovno zmago »Litostroja«.

MESTNI ODBOR LMS.

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Ustanovni kongres KP STO-ja. — Uradni komuniké albanske vlade o provokacijah grških monarhofašistov. Dvoletni gospodarski plan LR Bolgarije. — Ustanovitev Jugoslovanskega združenja za Zdržene narode. Naše gospodarske šole. — Gospodarske vesti. — Kultura. Fizkultura.

Nove provokacije monarhofašistov na albansko-grški meji

Uradni komuniké albanske vlade

Tirana, 31. avg. (Tanjug) Grški monarhofašisti še nadalje izzivajo ob vsej obmejni coni južne Albanije in so v treh dneh šestkrat prekršili suverenost Ljudske republike Albanije. V zvezi s tem je bilo sinoči z vladne strani izdano poročilo, v katerem je rečeno:

»Grški monarhofašisti še nadalje na razne načine izzivajo na vseh obmejnih conah južne Albanije zato, da bi preprečili veliko delo izgraditve naše države.

Od 26. do 29. t. m. so izvršili monarhofašisti naslednje provokacije iz zraka, z morja in s kopnega.

Dne 26. avgusta ob 11.30 je priletelo grško letalo s Krfa in letelo nato nad našo obalo in mestom Sarando. Ko je priletelo našo obmejno cono od Sarande do Vivara, je letalo prešlo na grško ozemlje v smeri Konispolja.

Istega dne ob 16.50 je neko drugo letalo, prihajajoč z Grije, prodrlo na naše ozemlje pri obmejnem kamnu številka 56-57. Letalo je letelo ob obmejni črti ter je preletelo mesto Konispoli, nato pa se je oddaljilo v severozapadno smer. Isto letalo je letelo tudi nad Vivaro in Ksanilo pri Sarandi ter se je oddaljilo v smeri Italije.

Dne 27. avgusta ob 13.30 je neko grško letalo, ki je tudi priletelo z otoka Krfa, letelo ob naši obali nad Ksamilo

in nad mestom Sarando. Ko je letalo napravilo nad našo obalo nekaj krogov se je oddaljilo v smeri Konispolja in prešlo na grško ozemlje.

Istega dne ob 17. uri je neka grška motorna ladja, ki je prišla s Krfa, prodrla pri Sarandi v naše teritorialne vode. Zadržala se je z ugašenim motorjem več kot 20 minut v naših teritorialnih vodah. Ta motorna ladja, sive barve, ki je bila oborožena z lahko strojnico, se je oddaljila v smeri grških otekov.

Dne 28. avgusta ob 13. uri so se na obmejnem sektorju pri Vidohovi (Biljit) med obmejnima kamnoma št. 49 in 51 grški vojakji približali obmejni črti in pričeli streljati iz pušk in strojnic v smeri naše države. 7 grških vojakov je prodrlo več kot 150 m globoko na naše ozemlje in se po večkratnem streljanju s strojnicami vrnilo na grško ozemlje. Istočasno pa so grški vojakji štirikrat ustrelili z minometalci iz Alevice v Grije. Granate so padle okrog 300 m zotraj našega ozemlja. Naši vojakji na to izzivanje niso odgovorili.

Dne 29. avgusta ob 10. uri so grški vojakji, ki so nameščeni v Alevice s demokrat streljali z minometalci na naše delavce iz vasi Vidohove pri Viditu, ki so gradili neko obmejno karavlo. Vse granate so eksplodirale na našem ozemlju v globini 300 do 700 m med 54. in 55. obmejnima kamnom.

Volitve na Madžarskem

400.000 madžarskih državljanov neposredno kontrolira demokratičen potek volitev

Budimpešta, 31. avg. (Tanjug) Davi ob 7. uri so se pričele po vsej Madžarski parlamentarne volitve na 11.000 voliščih, ki so v glavnem nameščena po šolah, pa tudi v posebnih prostorih javnih lokalov, v katerih se danes ni točilo alkoholne pijače. V volivne odbore 6. članov so delegirale po enega predstavnika Komunistična partija, socialno-demokratska stranka, stranka malih posestnikov, narodna kmečka stranka in sindikati. Poleg tega ima vseh 10 strank, ki so šle danes na volitve, pravico, da delegirajo na vsako volišče po 3 svoje zaupnike. Na ta način je lahko na vsakem volišču 36 ljudi, ki kontrolirajo volitve, kar pomeni, da lahko kontrolirajo volitve skupaj 4000 ljudi iz višjih volivnih organov, 400.000 madžarskih državljanov, ki imajo volivno pravico. Opoziciionalne stranke pa ne morejo v polni meri izkoristiti z zakonom dane možnosti, da lahko odpošljejo po 3 zaupnike na vsako volišče, ker nimajo na razpo-

lago zadostnega števila moči, ki so za to potrebne.

Notranje ministristvo je izdalo vsem tujim novinarjem posebna dovoljenja za vstop na volišča, tako da lahko tuji dopisniki svobodno opazujejo potek glasovanja. Dopisnik Tanjuga je obhodil danes dopolne večje število volišč tako v središču kakor tudi na periferiji Budimpešte in poroča, da volitve potekajo povsod v miru. Potek glasovanja jamči njeno popolno tajnost. Volivci dobivajo volivni listek in kuverta, nato vstopijo v zaprte kabine, napravijo s svitničkom križ pri tisti stranki, za katero glasujejo, nakar vržejo v navzočnost odbora zaprto kuverta v zapečateni volivni skrinjico.

Do 11. ure je glasovalo v Budimpešti 25% vpisanih volivcev. Na vprašanja, zastavljena tistim, ki so že oddali svoj glas, izražajo volivci svoje zadovoljstvo, da lahko mirno in svobodno izvršijo svojo državljansko dolžnost, dajajoč svoje glasove za stranko, katero žele.

Pred začetkom obratovanja livarne »Litostroja« je včeraj 600 prostovoljcev z delom manifestiralo ta veliki uspeh

Včeraj zjutraj se je od 6. do 7. ure zbralo na gradilišču »Litostroja« 600 prostovoljnih delavcev iz najrazličnejših sindikalnih podjetij in terenov Ljubljane. Z delom so manifestirali vesele nad tem, da bo danes popoldne ob štirih pričel obratovati prvi obrat velike in moderne tovarne »Litostroja«, ki jo bomo dogradili do konca prve petletke.

Prostovoljci so do 11. ure naredili zelo veliko. Zvozili so 250 kub. m livarskega peska v jame, kjer bodo vlivali železne odlitke. Iz vagonov so izmetali in nato zvozili na prostor pred livarno 832 kub. metra gromača. Najbolj se je izkazala rudarna četac iz Siške. Devetnajst tovarišev, ki si hočejo pridobiti zlate značke,

je od 6. do 11. ure zjutraj razložilo in razvozilo 42 ton gromača, 10 ton bitumena in 10 kub. m livarskega peska. Tudi tovarišica Kerševan Malčič, ki je bila tri leta partizanka, sedaj pa dela v tovarni zaves »Stora«, ne zasluži nič manjše pohvale. Že 14 dni zaporedoma prihaja vsako popoldne takoj po delu v tovarni na gradilišče, kjer dela do 6. ure zvečer.

Skupno z delavci, od katerih delajo nekateri nepretrgoma, kot na primer varilec Zidarčič, ki dela na velikem žerjavu v livarni, so prostovoljci opravili poslednja dela pred pričetkom obratovanja livarne.

Danes bo prišlo iz peči prvo železo!

V »Litostroju« gradijo po montažnem sistemu. Poleg gradilišča so zato postavili delavnico, v kateri izdelujejo delavci in delavke betonske dele zgradbe, ki jih nato na stavbi montirajo. Izdelujejo tudi betonske okvirje za okna ter so s tem načinom izdelovanja okenskih okvirjev prihranili mnogo časa in denarja, ker danes še posebno primanjkuje suhega lesa. Na sliki: Delavci pri izdelovanju betonskega okna.

Osvobodilna borba grškega naroda Enote demokratične armade v Grčiji uspešno nadaljujejo ofenzivo

Monarhofašisti priznavajo uspehe demokratične armade

London, 31. avg. (Tanjug). Radijska postaja demokratične armade Grčije je sporočila v svoji oddaji 29. avgusta, da oddelki demokratične armade uspešno nadaljujejo ofenzivo, ki se je začela 19. avgusta. Po poročilih iz Aten tudi sami monarhofašisti priznavajo resne uspehe demokratične armade, kakor tudi zavzetje vseh krajev, ki se omenjajo v poročilu vrhovnega poveljstva.

Oddelki demokratične armade napredujejo uspešno proti Arti, Amfilohiji in Valtosi. Na področju Arte sta bili osvobojeni vasi Miljana in Sforacana.

Na Peloponezu je bilo zavzetih več vasi, med njimi Granos pri Megalopolisu in Hrisovici pri Mantineji.

V okraju Manija so oddelki demokratične armade zasedli mesto Ajia Triada.

Pri Nigriti je bil popolnoma uničen večji oddelk vladnega orožništva, medtem ko je bil drug oddelk, ki je bil poslan na pomoč, popolnoma razbit.

V borbah z monarhofašisti v Tesaliji so oddelki demokratične armade zasedli železniško postajo Tavri pri Parsanu.

Na področju Florine so oddelki demokratične armade razbili močne sile vladnih čet in zasedli vasi Agoi in Skenderi.

Tsaldarisova vlada - začasna rešitev vladne krize

London, 31. avg. (Tanjug.) List »Rizospastis« piše ob sestavi nove Tsaldarisove vlade, da ta Tsaldarisova enostrankarska vlada ne predstavlja konca vladne krize, marveč še bolj zapleta to vprašanje tako z notranjega kot z mednarodnega stališča.

»Gotovo je,« ugotavlja list, »da bo ta obupna Tsaldarisova težnja, da ohrani ostanke svoje avtoritete, izzvala mnogo ostrejša nasprotja med populistično in ostalimi strankami ter zelo otežila njihovo sodelovanje v novi vladi.«

Gotovo je, da bodo Američani reagirali na to »populistično rešitev«, kakor so imenovali Tsaldarisov akt. O Tsaldarisu trdijo, da nepravilno razlaga ameriško politiko tako pred mednarodnim javnim mnenjem kakor tudi v Ameriki. Tsaldarisova »rešitev« ni niti najmanj ugodna za Američane pri razpravljanju grškega vprašanja v organizaciji ZN.

Dvoletni gospodarski plan bratske Bolgarije Rezultati prvega polletja dvoletnega načrta so zadovoljivi

Sofija, 31. avg. (Tanjug.) Vrhovni gospodarski svet Bolgarije je zbral podatke o končnih rezultatih I. polletja dvoletnega gospodarskega načrta. Splošni rezultati so zadovoljivi in to posebno v kmetijstvu, nato v najbolj razviti industrijski panogi — tekstilni industriji, pa tudi v proizvodnji električne energije.

Doseženi rezultati v kmetijstvu kažejo, da je pri najvažnejših artiklih (pšenici, rži, ječmenu, ovsu, koruzi in prosu) setveni načrt izpolnjen 102,2%, fižola, riža in krompirja 86,5%, no, živalske krme 151,5%, oljnatih rastlin 93,6% in povrtnine 90,8%.

Rezultati, ki so bili doseženi v kmetijstvu, dokazujejo, da je načrt realen. V kolikor pa pri posameznih kulturah načrt ni bil ustvarjen, je vzrok zgoraj naštetih, ki se je posebno močno odražala pri donosih jesenskih posevkov.

Uresničeni so predvideni ukrepi za prvo polletje glede mehanizacije kmetijstva — osnovanih je 30 strojno-tractorskih postaj. Načrt glede ustanavljanja farm za živino je ustvarjen 53%. Doseženi so bili tudi zadovoljivi rezultati pri izvršitvi načrta pri izsekavanju gozda.

V industriji je bil šestmesečni načrt ustvarjen 72,8%. V industriji volnenih izdelkov in svilarско-tekstilni industriji je bil šestmesečni načrt znatno prekoračen. Namesto v načrtu predvidenih 2 milijona 157.000 m je bilo proizvedenih 2 milijona 464.000 m volnena blaga, a šimer je bil prekoračen načrt za 300.000 metrov. Svilarско-tekstilna industrija je proizvedla dvakrat več svilene preje. Industrija mizarskega klesa je izpolnila načrt 90%, mlinarska 72%, cigarske 59,2-odstotno, koksna 57%, rastlinskih olj 56-odstotno, papirja 53% itd. Industrija

gradbenega materiala je ustvarila šestmesečni načrt 121%. Po splošnih številkah je imela industrija v minulem polletju boljše uspeh kot v isti dobi lanskega leta. Načrt proizvodnje premoga je uresničen 90%, medtem ko je bil v največjem premogovniku Perli prekoračen šestmesečni načrt. Pri ostalih rudah je bil načrt ustvarjen 107%. V primeri z lanskim letom se je povečala proizvodnja premoga za 12,5%, a ostalih rud za 27 odstotkov. V industriji električne energije je splošni uspeh 100,4%, hidrocentral 106,8%, kalorične centrale 92,7% in Dieselovih central 116,7%.

Splošni rezultat v prometu je nekaj pod 50% letnega načrta, potniški promet 51,1%, blagovni 41,3%, avtomobilski 40%.

Odobritev protokolov obeh komisij o izvajanju blejskega sporazuma

Sofija, 31. avg. (Tanjug.) Bolgarska vlada je na svoji včerajšnji seji odobrila protokole zasedanja mešanih bolgarsko-jugoslovanskih komisij o izvajanju sporazumov, sklenjenih na Bledu, in sicer skupne stalne gospodarske komisije in komisije za dvostranska posestva in druga obmejna vprašanja; komisije za carinska vprašanja in komisije za železniški in zračni promet.

Ti protokoli vsebujejo konkretne sklope o vprašanjih, ki so bila načeloma rešena na Bledu, vretu predlogov v zvezi z gospodarskim sodelovanjem obeh bratskih držav in način za konkretno izvajanje sporazumov, sklenjenih na Bledu.

Zasedanje Varnosnega sveta Angleško nadzorstvo nad Suezom je groba kršitev egiptске suverenosti

New York, 31. avg. (Tanjug.) Varnosni svet je razpravljal o kolumbijski resoluciji, ki je bila predložena po zavrnitvi brazilske resolucije. Kolumbijska resolucija se glasi:

»Varnosni svet poziva vladi Velike Britanije in Egipta, naj prične nova pogajanja, da se čim hitreje sklene sporazum o umiku britanskih čet iz Egipta in dogovori o britansko-egiptskem nadzorstvu nad Suezskim prekopom v primeru vojne ali nevarnosti za mir in tudi da se ustanovi nova uprava za Sudan v skladu z načeli narodni hpravitve Sudana.

Resolucija določa, da bosta morali obe stranki obveščati Varnosni svet o poteku pogajanj.

Sovjetski delegat Andrej Gromiko se je izjavil proti resoluciji v celoti in je naglasil, da predstavlja ta resolucija kršitev osnovnih načel Združenih narodov in nacionalnih pravic rodnih pravic Sudana.

»Ljudstvo v Egiptu — je rekel Gromiko — se je obrnilo na nas s prošnjo, naj mu pomagamo odvzeti zadnje imperialistične okove in ustvariti svojo nacionalno odvisnost. Kolumbijska delegacija pa predlaga egiptski vladi, naj nadaljuje pogajanja z Veliko Britanijo, čeprav so se že vodila in niso prinesla nobenega sadu. Nadzorstvo nad Suezom, ki se predlaga v kolumbijski resoluciji, predstavlja grobo kršitev suverenosti Egipta.»

Glede Sudana je Gromiko ponovil, da je to vprašanje samega sudanskega naroda in da ne more biti predmet razgovorov med Veliko Britanijo in Egiptom.

Poljski delegat je znova naglasil, da bo moral Varnosni svet izdati sklep

o umiku britanskih čet, kakor to zahteva Egipt.

Pri nadaljevanju razpravljanja je egiptski predstavnik Nokrasi paša izjavil, da zavrača kolumbijsko resolucijo in je naglasil: Brez popolne evakuacije Suez se ne more doseči nobenega napredka v pogajanjih. Svoboda in varnost Suezkega prekopaspa da samo v pristojnosti egiptске vlade in nobene druge.

Nato je prišla kolumbijska resolucija na glasovanje in je bila zavrnjena. Z razpravljanjem bodo nadaljevali po odmoru, ki traja do 9. septembra.

Ogorčenje in demonstracije v Egiptu

Kairo, 31. avg. (Tanjug.) United Press poroča o novih masovnih demonstracijah v Kairu. Proti ogromni množici ljudstva, ki se je zbrala na glavnem trgu Kaira in demonstrirala z vzkliki »Dol z imperializmom!«, je intervenirala policija.

V svojem poročilu iz Lak Successa pravi Reuter, da so bile pred vhom v palačo Združenih narodov prirejene demonstracije proti Britaniji. Demonstranti, med katerimi je bila večina članov sindikatov pomorskega kongresa industrijskih organizacij, so nosili transparente, na katerih so bila napisana gesla »Zahtevamo svobodo za Egipt«, »Dol z imperializmom«, »Krivica varnostnega sveta pomeni smrt svetovnemu miru«.

United Press poroča, da je policija v Kairu razglasila »obsedno stanje«. V vsem mestu se nadalje trajajo manifestacije ljudstva, ki navdušeno vzklika Sovjetski zvezi in obsoja britanski imperializem.

Ustanovitev Jugoslovanskega združenja za Združene narode Naloga združenja je razkrinkavanje manevrov mednarodne reakcije proti miru za sodelovanje med narodi

V soboto je bil v Beogradu ustanovljen občni zbor Jugoslovanskega združenja za Združene narode. Udeležili so se ga številni zastopniki kulturnega in političnega življenja naše države.

V imenu pripravilnega odbora je skupščino otvoril Vladislav Ribnikar, predsednik komiteja za kulturo in umetnost vlade FLRJ.

Dejal je, da ustanovljajo združenje, čigar namen je širiti in propagirati načela Združenih narodov, načela, ki jih vsebuje ustanovna listina Združenih narodov in na katerih bi naj stoneli mednarodni mir.

Utemeljil je potrebo po novem združenju. Takšno združenje je potrebno pri nas predvsem, ker so reakcionarni in destruktivni elementi ponovno dvignili glavo in postali zelo aktivni. Razvijajo zločinsko kampanjo, da bi izpodkopali načela, ki jih vsebuje ustanovna listina Združenih narodov. Potrebna je trajna in odločna borba proti tem mednarodnim reakcionarim silam, ki čedalje bolj odkrito hujskajo na vojno.

Listino Združenih narodov so sprejeli in uzakonile vse države, članice te mednarodne organizacije. Toda v sedanjih poveljih razmerah vidimo, da se mnoge države v zunanji politiki ne držijo načel, ki so jih priznale s podpisom ustanovne listine.

Skodljive posledice kršitve načel ustanovne listine so preizkusili tudi naši narodi. Vlada FLRJ se je izkazala globoko ter iskreno zvesta načelom mednarodnega sodelovanja v duhu ustanovne listine. Naše delegacije so na vseh zasedanjih Generalne skupščine Združenih narodov skupaj z zastopniki miroljubnih dežel dosledno branile listino proti vsem poskusom kršitve. Kljub vsem krivicam, ki jih je bila Jugoslavija deležna, se zaveda svojih dolžnosti in odgovornosti kot članica mednarodne

skupnosti ter točno izpolnjuje vse mednarodne obveznosti, ki jih je prevzela.

Kljub vsem dokazom njene miroljubne politike pa prav zdaj vodijo proti Jugoslaviji besno kampanjo ter jo obdožujejo skupaj z Bolgarijo in Albanijo, da je kriva nesrečnih razmer v Grčiji. Ta obtožba pa izvira prav od tistih, ki so v Grčiji organizirali tujo intervencijo. Intervencija v Grčiji in imperialistični napad na samostojnost Indonezije sta najbolj surova kršitev osnovnih načel ustanovne listine.

Vidimo, da so manevri mednarodne reakcije zelo spretno maskirani. Hkrati vidimo tudi, kako različna in kompleksna so vprašanja, ki jih bo moralo združenje preiskovati. Njegova glavna naloga bo točno in resnično razlagati ta vprašanja in opozarjati na nevarnosti.

Govoril je še Ešref Badnjević, načelnik oddelka za informacije zunanjega ministristva. Sprejel je pravila novega združenja, naker so izvolili upravni odbor. Za predsednika je bil izvoljen Vladimir Simić, predsednik Zveznega sveta Ljudske skupščine, za podpredsednika pa Vladislav Ribnikar, predsednik Komiteja za kulturo in umetnost vlade FLRJ; tajnik Dušan Timotijević, urednik »Borbe«; odborniki so pa: Ivo Andrić, predsednik Zveze književnikov FLRJ, Antun Augustinčić, kipar, Dimitar Vlahov, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ, dr. Dušan Kermauer, svetnik zunanjega ministristva, dr. Ivo Lapena, univ. profesor v Zagrebu, Leo Mates, načelnik zunanjega ministristva, Dušan Petrović-Sane, podpredsednik CO Enotnih sindikatov Jugoslavije, Mihailo Petrović, urednik »Politike«, Miloš Rašović, predsednik Prezidija Ljudske skupščine Crne gore, Josip Rus, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ in dr. Andrija Stampar, predsednik Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu.

Resolucija Vrhovnega vakujskega sabora »Z varovanjem dosežene verske enakopravnosti bomo pod vodstvom maršala Tita zgradili močno, napredno in neodvisno FLRJ«

Sarajevo, 30. avg. (Tanjug.) Vrhovni vakujski sabor, na katerem so predstavniki islamske verske skupnosti v FLRJ izvolili vrhovnega islamskega starešino Reiz Ul Ulema, je sprejel resolucijo, v kateri ugotavlja, da je davna težnja pripadnikov islamske verske skupnosti o popolni svobodi in enakopravnosti končno uresničena in potrjena z ustavo FLRJ.

»Vrhovni vakujski sabor ugotavlja, da izvršena ločitev verskih organizacij od države ni škodljiva neki verski skupnosti, ampak je s tem dejanjem, ki je bilo že mnogo prej izvršeno v naprednih državah, zagotovljeno neovirano življenje naše verske skupnosti in zajamčena popolna enakopravnost vseh verskih skupnosti v razmerju z državo.

Uživajoči vse blagodati z borbo priborjene svobode pošiljamo pozdrave bratom v zaslužnih islamskih deželah v njihovih borbah za osvoboditev islamskega naroda.

Vrhovni vakujski sabor oboja poizkuse tistih pozameznikov, ki kot člani islamske verske skupnosti in nikoli kot njeni funkcionarji z svojim zahrbitno nazadnjaškim dejanjem zlorabljajo svobodo dela in življenja naših verskih ustanov in z lažnim izgovorom zaščite vere služijo zakletim sovražnikom naše domovine. Globoko smo prepričani, da bodo vsi ti poizkusi nazadnjaštva ostali brez

uspeha zaradi zavesti pripadnikov naše skupnosti, kakor tudi pravih in domoljubnega stališča največjega dela naših duhovnikov.»

Resolucija nadalje ugotavlja, da je domoljubna dolžnost vsakega muslimana vesteransko podpiranje naporov za napredok in ustvaritev boljše življenja vsakega našega človeka. »Zlasti odgovorna in pomembna naloga je, osvoboditi muslimanko zaostalega vpliva, s katerim je zvezana njena osebnost in ki je dolejšje oviral njen razvoj. Muslimanki moramo pomagati, da bo čim širše stopila v javno življenje in z odstranitvijo pajčolanov in ferdže postala enakopravna članica naše skupnosti v polnem pomenu besede in važen čimtelj pri graditvi nove Jugoslavije.

Vrhovni vakujski sabor je globoko prepričan, da sta sreča in napredok naše domovine in naše verske skupnosti odvisna predvsem od nas samih in poziva vse organe in vse pripadnike islamske verske skupnosti, naj z vsemi silami podprejo napore naše ljudske države pri graditvi boljše in srečnejše življenja vseh narodov Jugoslavije. Z varovanjem dosežene verske enakopravnosti bomo pripomogli k utrditvi bratstva med našimi narodi, da bomo pod vodstvom maršala Tita zgradili močno, napredno in neodvisno FLRJ.»

Rezultati dela jugoslovanske mladinske brigade na progi Volujak-Pernik

Sofija, 31. avg. Dopišnik Tanjuga poroča: Jugoslovanska brigada je sodelovala eden in pol meseca pri graditvi mladinske proge Volujak-Pernik. V tem času so jugoslovanski mladinci in mladinke opravili okoli 12.000 delovnih dni in izvršili delovne naloge za povprečno 111 odstotkov. Jugoslovanski mladinci so sodelovali pri graditvi največjega in naj-

težjega objekta na progi »Penčev most«.

Ob tej priliki piše »Rabotniško delo«, da je jugoslovanska brigada na »Penčevem mostu« dosegla največje rezultate in dala s tem vzpodbudo ostalim graditeljem pri tekmovanju. »Penčev most«, piše list, »je postal objekt, ki pričča o združenih in herojskih naporih jugoslovanske in bolgarske mladine.«

Rdeči križ Slovenije vzgaia pomožne zdravstvene kadre

Rdeči križ Slovenije si mnogo prizadeva, da bi čim več prispeval k izboljšanju zdravstvenega stanja našega delovnega ljudstva. Na terenu potrebujemo ljudi, ki bodo tudi praktično prišli za delo in krepko podprli našo mlado ljudsko oblast v njenih naporih.

Poleg vzgoje bolničark in bolničarjev RK za razne delovne akcije in tečajev za tovarniške higijenske organizira RKS tudi tečaje za zdravstvene aktiviste. Tu vzgaja ljudi s terena, s podožela, tovarni in raznih ustanov, da bi se lahko uspešno vključili v borbo za ljudsko zdravje, predvsem v preventivnem smislu. S teoretičnim znanjem in praktičnimi vajami gredo zdravstveni aktivisti na teren, da kot referenti za ljudsko zdravstvo sodelujejo v KLO in kot člani socialno-zdravstvenih svetov.

Okrajni odbori RKS organizirajo enomesečne tečaje za zdravstvene aktiviste širom republike. V juliju so končali trije takšni tečaji: v Mariboru Murski Soboti in Novem mestu. Obiskovalo jih je 106 tečajnikov, ki so vsi, razen petih, uspeš-

no položili končni izpit in prejeli legitimacije zdravstvenih aktivistov v Mariboru in Novem mestu je tudi v avgustu tečaj za zdravstvene aktiviste, okrajni odbor RKS Celje-mesto prične z novim tečajem 1. septembra.

Absolventom teh tečajev so na široko odprta vrata za nadaljnjo strokovno izobrazbo v državnih šolah za instrumentarke, bolničarke in bolničarje, otroške negovalke itd. Vaak, ki čuti veselje, se lahko popolnoma posveti zdravstvenemu poklicu.

Prav posebno velike važnosti so ti tečaji za naše podožele, ki je oddaljeno od zdravnikov. Zdravstveni aktivisti lahko tam nudijo prvo pomoč in svetujejo v boleznih in nesreči.

Zato RKS organizira tečaj za tečajem v vseh krajih Slovenije, da je vsakomur omogočen obisk in da vzgoji čim več dobrih zdravstvenih aktivistov. Ti tečaji so popolnoma brezplačni in povsod je v internatih dobro organizirana oskrba za tečajnike.

Razprava proti krivicem incidenta v Lanišču se bo začela v kratkem

Trst, 31. avg. (Tanjug.) »Primorski dnevnik« priobčuje prve konkretne rezultate o preiskavi javnega tožilca za Istro Andreja Grbaca v zvezi z dogodki v Lanišču. Ugotovljeno je, da so oblasti izvedle 36 aretacij. Od aretiranih oseb je bilo več izpuščenih na svobodo, ker se je dogladno, da se niso udeležili ali izzvale incidentov.

Narodna zaščita je včeraj aretirala tudi bivšega člana okrajnega ljudskega odbora za Buzet Antona Cerina in Antona Grbaca iz Lanišča. Policija je pridržala v zaporu še sledeče osebe: Baroga Josipa iz Lanišča, Zmak Josipa, cerkovnika župne cerkve v Lanišču, Grbac Ivana, uradnika zadrage v Lanišču, Zmak Petra, Križančič Josipa, oba iz Lanišča, Grbac Joahima, predsednika zadrage v Lanišču, Matjeja Zmak, pri katerem so našli nož, Grbac Antona, ki je nosil v cerkveni zvonik v Lanišču palice in kamenje, Krajcar Antona, gozdnega čuvaja, Medica Vladimira, uradnika zadrage v Lanišču, kmeta Božič Josipa, člana KLO Lanišča, Grbac Romana in kmete Sverko Antona, Sverko Kacijana in Brajkovič Srečka. Policijski organi so aretirali tudi duhovnika Stefana Ceka, ki ga smatrajo za glavnega odgovornega za nerede. Cek se nahaja v kazenskem zaporu. Pod obtožbo, da je zavestno izzval incidente, je bil aretiran tudi monsignor Ukmar, ki se trenutno nahaja v reški bolnišnici. Pričakujejo, da se bo sodna razprava proti krivicem krivih incidentov v Lanišču pričela v kratkem. Aretirani Krajcar, Medica, Božič, Grbac Roman, oba Sverka, Brajkovič in Cerin spadajo k tisti skupini vernikov, ki je hotela vstopiti v cerkev, kateri pa je skupina, ki jo je organiziral duhovnik Cek, s palicami in kamenjem to onemogočila. »Primorski dnevnik« piše, da je treba poudariti, da je ta primer prvi v Jugoslaviji od osvoboditve do danes, da je duhovščina zadržala vernikom izvrševanje verskih dolžnosti in potreba, tako da je v ta namen organizirala druge vernike. Posebno težka okolnost leži v dejstvu, da so bili verniki, ki jim niso dovolili vstopa v cerkev, člani JA.

Razstava sovjetskih slikarjev v Beogradu

V umetniškem paviljonu na Malem Kalemegdanu v Beogradu so priredili razstavo štirih sovjetskih slikarjev: Aleksandra in Sergeja Gerasimova, Aleksandra Dejneke in Arkadija Plastova.

Otvoritve so se udeležili zastopniki Ljudske skupščine in vlade, kulturnih ustanov, Enotnih sindikatov in množičnih organizacij. Prisostvoval je tudi sovjetski poslanik Lavrentijev.

Razstavo je otvoril predsednik komiteja za kulturo in umetnost vlade FLRJ Vladislav Ribnikar. V nagovoru je orisal pomen razstave in kratko označil posamezne slikarje. Aleksander Gerasimov je močen portretist. Aleksander Dejneka prikazuje v svojih dekorativnih slikah vedro življenje sovjetske mladine. Sergej Gerasimov in Arkadij Plastov pa po večini slikata kolhozno življenje. Razstava je pomembna za nas zlasti, ker se prvič seznanjamo s sovjetskimi umetniki in ker je veren izraz umetnosti, ki si jo je osvojilo sovjetsko ljudstvo.

Končno je sovjetski poslanik Lavrentjev pozdravil prisotne goste.

Obsodba članov ilegalne mladinske fašistične organizacije

Zagreb, 31. avgusta. Pred okrožnim ljudskim sodiščem je bila razprava proti članom fašistične ilegalne organizacije »TOHO« — tajne mladinske hrvatske organizacije. Obtoženi Radovan Grgec, dijak, ki je bil predsednik »Marijine kongregacije« in njegov namestnik Mihajlo Zorenčić ter Branko Filipčić so s posameznimi člani »Marijine kongregacije« organizirali združenje, ki je imelo ilegalne sestanke s predavanji v fašističnem in protiljudskem duhu. Pripravili so vse potrebno za izdajanje ilegalnega lista za širjenje protiljudske propagande. Ustanovili so strojke, v katerih niso člani smeli voditi za nikogar, razen za svojega voditelja.

Iniciativa za to vrsto ilegalne organizacije je prišla od cerkvenih krogov. Organizacija se je imenovala »TOHO« — tajna mladinska hrvatska organizacija, ki je imela zveze s križarskimi bandami v gozdovih in poskušala dobiti zveze tudi s sovražnimi elementi v inozemstvu. Po letu 1947, so organizirali tako imenovano akcijo za srednješolce v Zagrebu. Ponoči so vdrli v gimnazijo v Križaničevi ulici, kjer so z židov strgali slike, stenčale ter parole in napisali »Zivel Ante Pavelić« itd.

Na razpravi in v preiskavi so vsi obtoženci priznali dejanja po obtožnici ter bili obsojeni: Zora Hager, gospodinja, ki jim je dajala zavetje in jih podpihovala na razne akcije, na 6 let odvzema prostosti, izgubo državljanjskih pravic in na zaplembo imovine; Velimir Čelić na 5 let odvzema prostosti, Radovan Grgec, Mihajlo Zorenčić in Lovro Rogina na 4 leta odvzema prostosti, Vladimir Šterčan in Veljko Rukavina na 2 leti odvzema prostosti, Zvonimir Zorić na 18 mesecev odvzema prostosti, Branko Filipčić na 1 leto odvzema prostosti, Vladimir Božinović pa je bil izročen staršem.

ZASEDANJE ZDA, BRITANIJE IN FRANCIJE V LONDONU

Anglo-ameriški diktatorski sklepi o Porurju kršijo osnovne interese Francije

ugotavlja komentator »Pravde«

Moskva, 31. avg. (Tass). Diplomatski komentator »Pravde« Boris Izakov razpravlja o uradnem poročilu londonskih trostranskih pogajanj med ZDA, Britanijo in Francijo glede industrijskega nivoja Nemčije in ustanovitve posebnega režima za porursko industrijo. Iz poročila je razvidno, piše Izakov, da organizatorji londonske konference niso dosegli svojega cilja, ki je bil v koordinaciji stališč vseh treh sil glede vprašanj dnevnega reda in ustvaritvi enotne fronte med seboj na bodočem novembrskem zasedanju sveta zunanjih ministrov.

Londonska pogajanja so se končala z neuspehom. Zahtev francoskih delegatov, ki so življenjskega pomena za Francijo, niso zadovoljili. V bistvu ni angloameriška stran posvetila nobene pažnje tem zahtevam; newyorški in londonski listi niso skrivali dejstva, da so francoske delegate povabili v London samo, da slišajo sklep, ki so ga Britanci in Američani že poprej sprejeli. Take diktatorske metode so ravno sedaj v modi v nekaterih prestolnicah. Toda navzlic dobri volji voditeljev francoske zunanje politike, da bi se držali navodil Washingtona in Londona, kršijo angloameriški sklepi o industrijskem nivoju Nemčije in o Porurju osnovne državne interese

Francije v taki meri, da jih slednja ni mogla sprejeti, vsaj oficieino ne.

Objavljeno uradno poročilo je bilo očitno sestavljeno v zadnji minuti samo da bi nekotliko zakrili nedvomni neuspeh londonske konference. Ne glede na prazne izjave, prikrojene za javnost, označuje uradno poročilo v bistvu dve diametralno nasprotni stališči. Govori o angloameriških načrtih glede industrijskega nivoja Nemčije in v vodstvu porurske industrije, nato pa ločeno oriše stališče Francije v teh problemih. Udeleženci pogajanj se niso sporazumeli o osnovnih problemih razprave.

Sovjetska vlada je posvarila ZDA in Veliko Britanijo ter izjavila, da se tičejo vprašanja, ki so v zvezi z revizijo industrijskega nivoja Nemčije in uvedbo posebnega režima na porurskem industrijskem področju. Nemčije kot celote in morejo biti sprejeti sklepi o teh spornih vprašanjih zaradi tega samo s pristankom vseh štirih sil, ki imajo Nemčijo zasedeno. Posledica tega je, da so vsi dvo- ali trostranski sklepi o teh vprašanjih samovoljni in jih ne bo mogoče priznati za veljavne. Izkušnja londonske konference kaže, da pot k takim samovoljnim in nezakonitim dejanjem ni tako prikladna in lahka kot mislijo nekateri vroče glave v Washingtonu in Londonu.

Naše gospodarske šole

Z graditvijo novih tovarn in električnih central, z razširitvijo prometne, trgovske in kreditne mreže, s širjenjem družništv, s intenzivnejšim obdelovanjem poljedelstva, z organizacijo potrebne statistike in evidence — se postavlja pred nas naloga, vzgojiti zadostno število strokovnih kadrov.

Ta vsestranski gospodarski dvig naše države pa zahteva take strokovne moči, ki so za posamezne panoge še posebej specializirane. Vsaka veja gospodarstva dobiva danes že tako svojstven značaj, da zahteva posebno spoznavanje svoje panoge ter specializacijo tudi v knjigovodstvu in drugih administrativno tehničnih poslih za operativno vodstvo posameznih strok v našem gospodarstvu.

Vzgojo gospodarskih kadrov imajo srednje gospodarske šole, ki so nastale iz bivših trgovskih akademij. Po osvojitvi bivših trgovskih akademij, ki so bodovito vsi se trgovalski akademije, ki so imele kakor že samo ime pove, pretežno trgovski značaj, sicer reorganizirane v gospodarske šole, ki so zajele v svojem učnem programu naše gospodarstvo v širšem obsegu in se kolikor toliko prilagodile naši stvarnosti, tako da liko kadri v glavnem odhajali v industrijo in finance.

Toda s korenitimi spremembami v našem gospodarstvu, ki vplivajo na značaj teh šol, se je pokazala potreba po nadaljnji reorganizaciji.

Dosedanje gospodarske šole niso zmogle hitro in načrtno ustvarjati potrebne strokovne kadra, ki ga silni vzpon našega celokupnega gospodarstva zahteva, ker je šolanje predolgo trajalo. Prav tako pa niso upoštevale potrebo, da praktično izučijo učence za tiste panoge gospodarstva, v katerih so pozneje vstopili. Zato nas je struktura dosedanjih gospodarskih šol silila, da absolutne pošiljamo na tečaj v vzorna podjetja, kjer so si šole pridobili najnujnejše praktično znanje.

Zato se bodo dosedanje 4letne gospodarske šole spremenile v triletno ekonomske tehnikume, kjer bodo učenci pridobili več praktičnega znanja, ker se v njih uvaja specializacija za več panog, iz katerih se bo izluščilo vse, kar ni nujno za določeno stroko.

Ekonomske tehnikume se bo delil na 7 odsekov, specializacija pa se bo uveljavila v tretjem letniku. V prvem in drugem letniku bodo predmeti za vse odseke skupni, da dobi učence splošno znanje. V tretjem letniku pa bo izvedena specializacija po strokah.

Tako bo izvedena specializacija v letošnjem 3. letniku dosedanje srednje gospodarske šole, dočim bo četrti razred zaključil po prejšnjem učnem načrtu. S tem bosta v šolskem letu 1947-48 iz-

šla hkrati dva letnika, četrti in tretji, prvi kot absolventi srednje gospodarske šole, drugi pa kot absolventi ekonomskega tehnikuma.

Prav tako polagajo privatisti izpite v letošnjem letu po učnem programu dosedanje srednje gospodarske šole.

Ekonomske tehnikume bodo v Ljubljani, Mariboru, Celju, Murski Soboti in Novem mestu. Dijaki, ki se še niso vpisali v gospodarske šole, pa imajo ta namen, naj se vpišejo čimprej, prošnje za štipendijo pa naj vložijo preko mladinske organizacije pri ravnateljih.

Enoletne nižje gospodarske šole se bodo spremenile v dvoletne gospodarske šole in bo že v letošnjem šolskem letu odprt tudi drugi razred na tistih gospodarskih šolah, kjer se bo priglasi- lo dovoljno število absolventov enoletne nižje gospodarske šole. Vendar pa moramo stremeti za tem, da vstopijo na ekonomske tehnikume vsi tisti dijaki, ki so se vpisali v enoletno gospodarsko šolo. Tu ne more biti izgovora, da so se odločili za kratek študij zaradi slabih socialnih razmer, ker bo ministristvo za trgovino in preskrbo dajalo vsem revnejšim dijakom mesečno podporo. Treba bo zainteresirati tudi vsa državna podjetja, ki potrebujejo knjigovodje, oziroma tehnično operativno osebje, da določijo podporo posameznim dijakom, ki bodo po končanem študiju pri njih vstopili v službo in si na ta način že v naprej po planu zagotavljajo potrebni kader.

V na novo ustanovljene enoletne šole se pa bodo mogli vpisovati samo dijaki, ki so dovršili osnovno šolo in so stari nad 14 let, dalje dijaki z meščansko šolo in pa tisti dijaki nižje gimnazije, ki so izstopili že pred šolskim letom 1946-47. Vpisujejo naj se predvsem dekleta.

V preteklem šolskem letu smo imeli nekaj primerov bega iz šole v službo iz čisto spekulativnih razlogov, da bi čimprej prišli do zaslužka pred končanem študijem. Opozoriti moramo dijake in starše, ki so predvsem za to odgovorni, da tega ne delajo. Podjetja danes sicer potrebujejo kadre in morda dajejo takim beguncem iste plače kakor absolventom, kar marsikoga zavede. Pomisliti pa je treba, da je to samo trenutno in bo vsak slej ko prej obžaloval ta svoj nepremišljen korak. V kratkem bodo izšle uredbe o sistemizaciji uslužbencev, kjer bodo določena zvanja po izobrazbi ter bodo precejšnje razlike v plačah. Šola nam pa ne da samo strokovno, ampak tudi splošno izobrazbo in če te nimamo, tudi ne bomo mogli napredovati v službi.

S takim pogledom v bodočnost naj se mladina temeljito oboroži z znanjem bodočih strokovnjakov. Holy Stanko.

Rudnik lignita v Ilirski Bistrici ni dosegel plana

Petletni plan predvideva, da se bo produkcija v rudniku lignita v Ilirski Bistrici v oson B dvignila za 35%. Letošnji polletni plan pa ni bil dosežen v polni meri, čeprav je bil v juliju mesnega plana presežen za 15,5%. Dela v sečni planu presegajo za 15,5%. Dela v rudniku je preprečila poplava reke Ti- drarje, ki je letošnjo zimo prestopila brem- gov in zalila obrat Zarečico, zaradi čega se je pogreznila tudi železniška na- sara. Obrat ni deloval dva meseca. Rudarje je stalo mnogo truda, da so iz- rovov izčrpali vodo in zgradili nov zrač- nik. Predvideno je, da bodo ta delo ru- dnika, ki ga stalno ogroža Timava, že le- tošnje popolnoma izčrpali in zasuli rove. Mnogo boljše je delo v Titovem šahu, ki ni izpostavljen nevarnosti poplav in ki ni izpostavljen nevarnosti poplav in ki ni izpostavljen nevarnosti poplav. Predvi- de se, da bo v drugem polletju letoš- njega leta izgubljeni čas nadoknadjen in da bo plan proizvodnje za leto 1947 v pol- ni meri dosežen.

S pričelkom drugega polletja so ru- darji pričeli s tromesečnim tekmo- vanjem, v katerem morajo dvigniti pro- dukcijo za 10%, znižati režijske stroške za 2% in prihraniti na gorivu in ma- zivu 1%. Poleg tega bodo zbirali pro- stovoljne prispevke za zgradbo sindikal- nega doma. Po obratih tekmujejo med seboj posamezne skupine. Skupina v obratu Zarečico pod vodstvom predde- lavca Torjana Josipa je dobila prehod- no zastavico, ker je presegla normo za 45%. V Kosezah pa je dobila prehodno zastavico skupina pod vodstvom Mirjam Miroslava, ki je presegla normo na pri- pravah za 9%.

V času petletke bodo v rudniku od- prli nov obrat ter podaljšali žično spe- njajo za 700 m. Železniški industrijski tir bodo podaljšali za 300 m. Za rešitev stanovanjske krize imajo predvideno zgraditi do konca 1949. leta 20 družin- skih stanovanj za rudarje. Za leto pa bodo končali z adaptacijo večje zgrad- be, kjer bodo imeli rudarji kulturni dom, menzo, dve družinski stanovanji in 60 postelj za samce. (Tanjug)

Celjsko gledališče pred novo sezono

Pregled opravljenega dela celjskega ljudskega gledališča v minuli sezoni, ki je bila formalno zaključena v začetku julija, stvarno pa se je nadaljevala tudi preko počitnic z dvema gostovanjema med mladimi graditelji geste Zalec—St. Peter ter z dvema gostovanjema na Dobrni za letovišarje iz vrst sindikatov, kaže ne- dvomno, da celjsko gledališče opravičuje svojo že pred enim letom priznano stopnjo spretnosti in med preprostejšimi nastopi ljudskih gledaliških skupin po mestih in vaseh.

Dočim je pomenilo tudi v celjskem gledališču prvo leto po osovoboditvi predvsem leto organizacijskih naporov in leto pri- kušnje, pomeni druga sezona že poskus nadaljnega izpopolnjevanja v idejno- umetniškem kakor v materialnem oziru. Toda do dokončne ideološke in umetni- ške konsolidacije pa bo moralo premagati še znatne ovire. V mislih imamo pred- vsem ovire tehnične in kadrovskega značaja, v prvi vrsti svedela tehnične značaja (razsvetljava, kuliserija, garderoba), kajti, kakor vemo, pomanjkljiva teh- nična oprema ovira ne le študij, temveč tudi izvedbo in potek samih predstav. V kolikor bodo zadostovala lastna ekonoma- denarna sredstva in v kolikor bo na raz- položba material (žarnice), bo eskulsa gledališka uprava omenjene tehnične pe- dostatke, če ne odpravi, pa vsaj zmanj- šati na minimum. Prej ko slej pa bo pri- pota dobrodošla nadaljnja materialna pod- pora ljudske oblasti, pa tudi ostalih mno- žičnih organizacij, predvsem sindikatov.

Število razpoložljivih — ne tudi izku- šenih! — igralcev v celjskem gledališču se je v minuli sezoni kretalo okrog 39 — 24 igralcev in 15 igralk. Od tega je bilo

uslužbenih v šolstvu 6, v upravni službi 7, v gospodarskih podjetjih 12, v privat- nem sektorju 5 igralcev oziroma igralk, 9 priložitostnih sodelavcev pa je bilo iz dijaških vrst. Upoštevaajoč predstoječe premešitve — seveda najizkušenejših članov v šolski in upravni službi ter končno izostanek tistega dela dijaštva, ki je odšel bodisi v poklice, bodisi na univerze, bo v novi sezoni na razpoložba vsega 14 igralcev in 10 igralk, od katerih jih je ravno po- lovica šele v minuli sezoni stopila na deske. Ob tako skromnem ansamblu bo komaj mogoče doseči 79 predstav ali po- vprečno 9 predstav mesečno, oziroma te- denko povprečno dve predstavi, kakor je bilo v minuli sezoni. Če pristavimo, da je sedmorica vodilnih igralcev — vršec leto- šnjega svoj redni poklic — po statistiki izvedenih nastopov nastopila povprečno po šestkrat ali mesečno 7krat, dočim znaša kvantiteta norma ljubljanskega poklic- nega igralca 10 predstav mesečno, je po- treba po izpopolnitvi igralskega kadra na dani. Rešitev tega vprašanja bo igralski kolektiv našel v temi in organski poveza- nosti z našimi množičnimi organizacijami, s čemer bosta istočasno vskladana tudi politično in prosvetno delo. Seveda bosta potrebni zopet leto ali dve, da se bo dobri volji in zdravemu stremljenju pridružilo še znanje in sposobnost.

Uprava Ljudskega gledališča je v mi- nuli sezoni pričela z rednim izdajanjem gledališkega bižena. Izhajal bo tudi v novi sezoni, kajti opravičuje ga njegova trojna svrha: popularizacija gledališkega udejstvovanja, primeren vir izobrazbe občevalcu, kulturnemu zgodovinarju pa nemajhen pripomoček pri njegovem delu.

Postanstvo sodobnega gledališča nam- reč, sda bodi odev eno izmed poglavitnih kulturnih orodij v boju za novi svet, umet-

TEKMOVANJE FEDERALNIH RUDNIKOV V JUNIJU

Rudnik barita Pleše pri škofljici je najboljši

26. avgusta se je zbrala na Glavni direkciji rudarstva LRS v Ljubljani tekmovalna komisija rudnikov Zabukovca, Liboje, Pečovnik, Kanižarica, St. Janž, Globoko, Crna in Pleše. Pod predsedstvom komisije tov. ing. Čučeka v navzočnosti delegatov vseh omenjenih rudnikov so se posamezne točke vestno ocenjevale. Med najboljšimi so bili rudniki: Pleše s 130%, Zabukovca s 114%, St. Janž s 115%. Produkcija v teh rudnikih je bila znatno presežena. Pa tudi ostali rudniki so po večini dosegli plan. Najmlajši izmed vseh republikih rudnikov, rudnik barita Pleše pri Škofljici, na ka- terega se skoraj ni računalo, je dose- gel najboljši uspeh z doseženimi 150 odstotki proizvodnega plana. Hud tek- me je bil rudnik Zabukovca, ki je bil drugi. St. Janž pa je dobil tretje mesto. Napovedano tekmovanje ru- dnika Zabukovca v mesecu juniju je bilo na vseh rudnikih navdušeno spre- jeto in so se že pokazali uspehi. Ru- darji rudnika barita Pleše ne bi radi prepustili prvega mesta. Delali bodo s še večjo vneto in tako dosegli še večje uspehe.

Otvoritev gospodarske razstave v Mariboru

Včeraj dopoldne ob pol 11. uri je bila v okviru festivala dela v Mariboru otvoritev gospodarske razstave. Pred okrašenim vodom Cankarjeve šole, kjer razstavljajo mariborska in okoliška podjetja svoje izdelke, se je zbrala množica ljudi, predstavniki ljudske oblasti, množičnih organizacij, vojske in mladine. V imenu mest- nega odbora Osvobodilne fronte in Komunistične partije Slovenije je poz- zdravil navzoče ljudski poslanec Sum- rada Vinko. V svojem govoru je pod- črtal pomen in važnost današnjega festivala dela ter poudarjal, da se v bistvu razlikuje od nekdanjih razstav in tako imenovanega »Mariborskega tedna«, ki je imel značaj trgovine, menjavanja blaga na kapitalistični podlagi. Kakor v drugih krajih, tako festival dela prikazuje tudi v Mari- boru dosežene uspehe naših množič- ni izvajanj petletnega plana, nove me- tode dela in napore delovnih kolekti- vov v gospodarskih nalogah. Poleg te- ga naj bo gospodarska razstava priz- nanje najboljšim delavcem, udarni- kom, novatorjem in racionalizatorjem, ki se s istim zanosom, kakor so se bo- stili naši borci in dajali svoja življen- ja za dokončno zmago, borijo za iz- vedbo prve velike Titove petletke — jamstvo srečnejše bodočnosti delovne- ga človeka. Njihovo delo predstavlja novo pot, po kateri naj bi šel vsak naš državljan. Z vzdikom, naj živi veliča- sten polet delovnega ljudstva, je to- variš Sumrada zaključil svoj govor in otvoril gospodarsko razstavo.

Z velikim zanimanjem je množica napolnila svečano okrašene prostore, kjer so v diagramih, parolah, slikah in proizvodih prikazani lepi gospodarski uspehi mariborskih in okoliških pod- jetij.

Poleg tega so prirejeni razstavni prostori v Razlagovi šoli, Beli dvora- ni FD Poleta in v Kazinski dvorani.

Nova ležišča premoga so odkrili v timoškem premogovnem bazenu

V prvem letošnjem polletju so opravili obsežna raziskovalna dela in globineka vrtanja. Odkrili so bogata ležišča črnega premoga na Vlaškem polju v zaglavskem okraju. Raziskovalna dela še trajajo.

niška tribuna svobode in napredne človečnosti (Filip Kalan), po drugi strani pa na zadnji okrajni konferenci celjske ljudske prosvete ponovljena želja, da bi z gledališče obiskalo podeželske odre in s tem pozitivno dramatsko delovanje vaških igralških družin, bosta celjske gledališ- nike tudi v novi sezoni kličala v celjsko kmečko-delavsko okolico.

Celjsko gledališče namerava novo se- zono neoficijalno otvoriti v začetku sep- tembra s ponovitvijo Kreštinov »Celjskih grofov« na prostem za celjsko farno cer- kvijo, oficijelno pa takoj nato s Cankarje- vim »Za narodov blagor«.

G. Grobelnik.

Prekmurje se pripravlja na kmečki festival

V Murski Soboti ter v vseh vaseh okraja so zadnje priprave za veliki kmeč- ki festival, ki bo v Murski Soboti dne 6. in 7. septembra.

Festival bo prikaz naporov naših kmečkih množic, bo pregled dela našega kmeta. Zanimanje za festival v okraju je veliko; množične organizacije v Soboti in na podeželju se zamj z vso vneto priprav- ljajo.

Soboška gledališka družina pripravlja Kreštovo »Veliko puntarijot«, ki se bo predvajala na predvečer v parku na prostem. Delavci iz Sobote grade primeren oder, ki bo služil v bodoče za stalno letno gledališče.

Največje priprave pa so za spreved. Spreved bo prikazal v prvem delu živ- ljenje in delo kmeta v fevdalni in kapita- listični dobi, ko je kmet bil izkoriščen in ko mu ni bila dana možnost hitrega raz- voja; v drugem delu pa bo prikazal mož- nost razvoja, ki jih nudi nova doba tudi našemu kmetu. Prerano bi bilo pisati, kako so si organizatorji vse to zamislili. To bomo videli 7. septembra.

Tudi naše kmečke žene ne stoji ob strani. Dobro se zavedajo, da bo 7. sep- tember tudi njihov praznik. Za sedaj pri- pravljajo dolžnjake, ki jih bodo nosile v sprevedu (dolžnjaki so na poseben način spleteni venci iz žitnega klasja in so sim- bol uspešno izvršene žetve). Ker so za najlepše dolžnjake pripravljene tri nagra- de, že sedaj tekmujejo posamezne vasi,

Kontrahiranje krompirja v okraju Maribor-okolica

Na konferenci predsednikov Krajev- nih ljudskih odborov in odborov OF na okrajni konferenci okraja Maribor-oko- lica so se zbrani zavezali predsedniku vlade LRS Mihju Marinku, da bodo v bližnji akciji za odkup prostih presež- kov krompirja zajeli preko posameznih zadrug naslednje količine krompirja:

Sv. Lenart 200.000 kg, Pesnica 180.000, Sv. Martin pri Vurbergu 140.000, Pod- velka 25.000, Lovrenc na Pohorju 30 ti- soč, Ruše 8000, Remnik 8000, Selnica ob Dravi 20.000, Obhali ob Dravi 25.000, Marjeta ob Pesnici 106.000, Sv. Peter 15.000, St. Ilj 120.000, Hoče 200.000, Svečina 10.000, Volkčina 40.000, skupaj 1.127.000 kg.

Zbrani aktivisti so si naredili načrt za predstoječo akcijo, da bo v celoti iz- vedena. Na množičnih sestankih na te- renu prepričujejo kmete in jim tolma- čijo pomen načrta oddaje krompirja, ki ga ima za naše gospodarstvo. V neka- terih KLO kmetovalci soglasno odobra- vajo gospodarsko uredbo naše ljudske oblasti in sklepajo pogodbe. Zavedajo se, da je potrebno preskrbeti delavce v industriji z zadostnimi živili in tako čim bolj utrjevati medsebojno poveza- vo. Na drugi strani pa skušajo nekateri večji kmetje zavirati odkup in pridobiti posameznike na svojo stran. Z raznimi lažnimi govoricami, da je krompirjeva letina slaba, na krompirju je rja, plo- dovi so manjši, že vnaprej opravičujejo svojo neaktivnost glede odkupa.

Prvi rezultati kažejo, da so aktivisti pravilno pričeli izvajati odkupno kam- panjo. KLO Sv. Martin je že kontrahiral 8000 kg krompirja, Svečina pa 6000 kg. Veliko pomoč so ji nudili člani viničar- ske sindikalne podružnice. Zadovoljive uspehe je dosegla nabavno prodajna za- druga v St. Lenartu. Tu je potrebno po- vahiliti poslovodjo poslovavnice, ki je pravilno razumel odkupno kampanjo in jo organizacijsko dobro pripravil.

V nekaterih KLO se pojavljajo iste težave kot pri kontrahiranju pšenice. Razni špekulanti razširjajo vesti, da je krompir uničila rja, da bo pridelek dro-

ben, da je slaba kvaliteta semena. Tako je n. pr. Vih Franc, predsednik OF Ko- rena na sektorski konferenci v Sp. Du- pleku dejal, da je sklepanje pogodb za oddajo prostih presežkov krompirja ne- mogoče in zastopal stališče, da kmetje ne bodo zadostili odkupu, ker za to nišesar ne dobijo. Zavedati kmetje in aktivisti so se zgražali nad njegovim izjavljanjem in so mu preprečili nadalj- nje bitanje ljudske oblasti. V KLO Sv. Lovrenc na Pohorju se je pokazalo, da samo nekaj članov ljudske odbora pravilno razume odkup. Ostali člani od- bora, ki so večinoma iz bogatejših slo- vej, pravijo, da je oddaja nemogoča in izjavljajo, da je zaradi slabe letine po- trebno Lovrencu dati 1 vagon krompirja. Iz statistike pa je razvidno, da je ostalo v letu 1945 za potrebe Lovrenca 4 va- gone krompirja. Povsem jasno je, da hočejo predvsem večji kmetje utajiti krompir in ga uporabiti v svoje špekula- lantske svrhe.

Na konferenci v Zg. Dupleku so ne- kateri kmetje izjavili, da pred izkopom ne bodo kontrahirali, ker se bojijo, da ne bodo mogli oddati dovolj, če bi bil pridelek krompirja slab. Zavedati kmet- je so jih zavrnili in jim pojasnili, da je taka bojazen odveč, ker je takoj mo- goče povprečno določiti količino pridel- ka, čim krompir odevete.

Iz poteka dosedanje kampanje je raz- vidno, da bodo morali okrajni aktiv in krajevni aktivisti voditi ostro borbo proti tistim, ki obveznosti oddaje na- sprotnjejo. Potrebno je vključiti v od- kup vse naše kmetijsko nabavno pro- dajne zadruge. Preprečiti je treba pri- mere, ki so se pojavljali pri odkupu žita, da so posamezni KLO valih ves odkup na poslovodje naproz. Na okrajni konferenci poslovodij je bilo ugotovlje- no, da so nekateri upravni odbori na- proz stali popolnoma ob strani. Upravni odbori naproz bodo morali v povezavi s KLO in strokovnim osebjem zadruge pomagati pri odkupu. Zavedati se mo- rajo, da je izpolnitev in presežanje pla- na odkupa krompirja dol borbe za iz- vedbo petletke. S. J.

Preskrba Ljubljane z drvmi

Mestni ljudski odbor za glavno mesto Ljubljana je že pred časom objavil svoj sklep o sprostitvi nakupa drv. S tem sklepom so bile ukinjene tudi nakuzni- ce za nabavo drv pri našem mestnem podjetju Kurivo. Vendar so potrošniki to sprostitve kuriva pri nabavi drv na- pačno razumeli. Sprostitve trgovine z drvmi je bila namreč mišljena tudi v tem smislu, da si potrošniki sami po- trudijo nabaviti drva pri prodajalcih na podeželju, poleg sindikatov, zadrug, po- znanstva in morda tudi iz lastnih obsto- ječih gozdov. Dames pa se opaža, da ho- čejo potrošniki v glavnem nabaviti drva pri našem podjetju Kurivo, ki pa ne bo moglo zadostiti vsem potrebam mesta. Posamezniki bi hoteli zaradi sprošene trgovine drv nakupiti pri našem pod- jetju kar neomejeno količino drv. Temu pa seveda podjetje v bodoče ne bo mo- glo ustreči, ker je predvsem odgovorno, da najprej zadosti potrebam naših jav- nih ustanov, bolnišnic, socialnih us- tavov, uradov itd. V bodoče si potrošniki pri nas v teh količinah ne bodo mogli nabavljati drv, vendar se bo podjetje trudilo, da bo zadostilo najumim potreb- am potrošnikov, ki si drv ne bodo mo- gli preskrbeti. Dokler v našem podjetju ne bo dosežena zaloga drv v taki višini, da bo v polni meri zadostila potrebam javnih ustanov in široke potrošnje tiste- ga dela prebivalcev, ki si potom sindi- katov in zadrug ne morejo preskrbeti drv, bo mestno podjetje Kurivo dajalo iz svojih zalog največ po 1 kub. meter drv samo onim, ki so dejansko brez kuriva.

Vse potrošnike mesta Ljubljane opo- zujemo, naj se obračajo za nabavo drv tudi na ostala podjetja s kurivom, kot n. pr. zadruge, privatna in rajonska podjetja. Sindikalne podružnice, ki lahk- o same nabavijo in pripeljejo drva za svoje člane, naj si vzamejo za vzgled sindikalne podružnice cestnih železni- čarjev, Glavnega odbora RK, skoro vseh ministrstev, Železniške uprave prosvete Ljubljane, kurilnice Šiška in še naka- terje manjše, ki so nabavile drva za vse svoje članstvo. Podružnice cestnih želez- ničarjev je s svojim članstvom izvešala tudi sekanje in pripravljanje k prostim cestni v času rednega dopusta svojega članstva. Ta podružnica je pokazala ra- zumevanje, da je tudi za sekanje veliko pomankanje delovne sile in je organi- zirala svoje dopuste tako, da je vsak član žrtvoval par dni za lastno nabavo drv v gozdu samem. Tako bi moralo narediti tudi druge sindikalne organiza- cije, ker bi s tem zelo veliko pripo- mogle pri izvedbi petletnega plana na- ših gozdarskih uprav, Okrajni, odnosno krajevni ljudski odbori se zelo trudijo, da bi zadostili vsem nalogam pri naši izvedbi petletnega plana, vendar imajo težave pri prevozu in pri delovni sili.

Potrošniki, ki imajo svoje izven Ljubljane in ki so običajno v prejšnjih časih dobivali drva pri njih, so danes v veliko primerih postali precej komodi. Vrhovih so se trudili, da so šli sami so- kat, prevzeli so drva z vprežno živino svojeje, danes je pa takih pojavov zelo malo, sklicujoč se, da so konji predragi vprega. Vse preveč čakajo na železniška in motorna prevozna sredstva. To pa za današnje čase ni čisto pravilno, ker so vsa prevozna sredstva močno obreme- njena. Da bi z ozirom na navedene tež- koče bil preskrbljen sleherni Ljubljan- čan z drvmi, bi bilo potrebno, da se iz- rabi ves čas in vse organizacijske mož- nosti za nabavo drv. D. F.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Mladina se vključuje v proizvodnjo.

Stevlina mladina, ki je bila doslej za- poslena na mladinski progji, vstopa v delo v rudnikih in toplicah. Tako se je prijavilo 684 mladincev iz prve sku- pine druge izmene, da prevzame zaposlit- ve v toplicah in rudnikih. V borskem rudniku je dobilo zaposlitev 197 mladinc- ev, v banoviškem premogovniku 173, v premogovniku Brezi 83 in v Kak- nju 82.

150 geodetov zaposleno pri priprav- ljalnih delih za kopanje prekopla Dona- va—Tisa—Donava. Pripravljalna dela so se začela 20. julija. Geodeti so razde- ljeni na 75 terenskih sekcij. Do konca oktobra bo treba nivelirati teren v dol- žini 950 km, posneti prekope in druge vode v dolžini 750 km in izdelati situa- cijske načrte za površino okrog 13.000 hektarov. To je doslej največje delo te vrste v naši državi.

Se en premogovnik v Bosni v obratu. Premogovnik v Kreki ne more več za- lagati dovolj s premogom krajevnih in- dustrijskih podjetij in Tuzle, zato so pri Tuzli odkrili premogovnik »Strugovnik«. Izkoriščati so začeli bogata ležišča do- brega lignita.

Popravek. V članku »Pričetek obra- tovanja litvarne Litostroja — nova zrna- ga delovnega ljudstva« se je pri pod- pisu avtorja vrnila napaka. Podpis se pravilno glasi: Pečar Franc, ravnatelj tovarne Litostroja.

FIZKULTURA

Cestne kolesarske dirke za državno prvenstvo

Med seniorji je zmagal Zorič - Valant pred Prosenikom

Maribor, 31. avgusta. Cestne kolesarske dirke za državno prvenstvo Jugoslavije so bile prvo večje kolesarsko prvenstvo v pogledu števila prijavljenih tekmovalcev. Zastopane so bile LR Srbija, LR Hrvatska, JA, LR Makedonija in LR Slovenija. Pri seniorjih je startalo 54 tekmovalcev. Proga za seniorje je bila dolga 196 km, in sicer: Maribor, Dravograd, Slovenjgradec, Celje, Slovenske Konjice, Maribor.

Potek tekem: Start je bil ob pol 7. uri na Vodnikovem trgu v Mariboru. Tekmovalci so vozili do Ruš delno povezano. Od Ruš dalje so se začeli defekti koles, tako da so nekateri tekmovalci odstopili. Skupina 20 dirkalcev je prešla v vodstvo. Do Celja se je pa tudi ta skupina zmanjšala na 12 mož. V Celju so prispeli v 3 urah in 20 minutah. Od tu dalje se je šele pričela prava borba za prvenstvo. Po Koniškem klancu pa sta prišla v vodstvo Zorič Aleksander (FD Metalac - Beograd) in Strain Anton (Dinamo, Zagreb) in z naskokom 2 km prispela na cilj v času 6 ur 14 min. 29 sek. Zorič je zmagal le za dolžino kolesa.

Naslednji plasman: 1. Zorič Aleksander v času 6 ur 14 min. 29 sek.; 2. Strain Anton (Dinamo - Zagreb) isti čas; 3. Trifunović Jovan (Metalac, Beograd) 6:17:18; 4. Bat Branko (JA) isti čas; 5. Pavlik Jovan (Edinstvo, Novi Sad) isti čas; 6. Cesare Alfonz, (Torpedo, Reka) 6:20:59; 7. Rozman Oskar (JA) isti čas; 8. Poredcki Milan (JA) 6:23:35; 9. Valant Ivan (FD Gregorčič, Jesenice) isti čas; 10. Prosenik Avgust (Zagreb) 6:29:31.

V plasmanu ekip je zmagala ekipa Srbije s časom 18:49:05; 2. ekipa JA

Državno nogometno prvenstvo

Visoka zmaga Dinama - poraz Partizana

CDJA »PARTIZAN« : »LOKOMOTIVA« 3:1 (1:1)

Zagreb, 31. avgusta. V drugi tekmi prvenstvenega sporeda v Zagrebu je bila odigrana tekma med »Partizanom« iz Beograda in »Lokomotivo« iz Zagreba. Zmagala je »Lokomotiva« z rezultatom 3:1 (1:1).

Ze takoj v začetku je začelo moštvo »Lokomotive« ogrožati vrata »Partizana«. Toda prve minute so ostale neizkoriščen. Šele v 7. minuti je levi krilec »Lokomotive« Melnjak s strelom iz kota povedel moštvo »Lokomotive« v vodstvo. 1:0 za »Lokomotivo«. Po tem uspehu je moštvo »Lokomotive« še bolj napadalo, toda vsi strelji so šli čez vrata v aut. V 39. minuti je Mihailović po predlozku Canjuge izenačil. Do konca polčasa se rezultat ni spremenil.

Tudi v drugem polčasu tempo igre ni popustilo. Obe moštvi sta izmenično napadali, toda brez uspeha. V 25. minuti se je prebil Krnić pred gol »Partizana«, podal prostemu Žigmanu, ki je po zemlji

19:01:52; 3. Hrvatske 19:04:59; 4. Slovenije 20:51:17. — Od Slovencev so se nadalje plasirali na 20. mesto: Podmilščak (FD »Polet«, Maribor), 25. je bil Polak (FD Krim, Ljubljana), 30. Uršič (Krim). Grajzer je zaradi dveh defektov odstopil, a Podmilščak, Polak in Uršič so imeli med potjo po en defekt.

Prvenstvo juniorjev. Juniorji so tekmovali na progi Maribor, Konjice, Stranice in nazaj. Startalo je 36 tekmovalcev LR Srbije, Hrvatske in Slovenije. Startalo jih je 36, a na cilj jih je prispelo 21.

Zmagal je Jagodić Milan (Crvena zvezda, Beograd) 2:58:05; 2. Ožanić Ivan (Mladost, Zagreb) isti čas; 3. Miodrag Kostić (Milicionar, Beograd) isti čas; 4. Varga Franjo (Edinstvo, Novi Sad) isti čas; 5. Bat Zdravko (Lokomotiva, Zagreb) isti čas; 6. Ogorevec Božo (Mladost, Zagreb) isti čas; 7. Slama Ivan (FD Polet, Maribor) isti čas; 8. Biber Dragotin (Mladost, Osijek); 9. Brezga (Mladost, Zagreb); 10. Urbić (FD Polet, Maribor).

Iz rezultatov samih lahko posnemamo, kako ostre so bile borbe med juniorji. Saj je prispelo vseh prvih 7 tekmovalcev na cilj v strnjeni skupini z istim časom.

Med seniorji je zmagal eden favoritov in to je bil danes Zorič. Presenečenje predstavlja deseto mesto Prosenika, zmagovalca na nedavni mednarodni tekmi Beograd-Budimpešta. V toliko bolj pa je vredno pohvale deveto mesto Ivana Valanta, ki je bil na tekmi Beograd-Budimpešta osemnajsti. Dober plasman je obetal tudi mladi Grajzer, ki pa je imel dva defekta.

zaslužilo. Gole so zabil: V 28. m. Wöfl, v 38. m. Senčar, v 54. m. Kacian, v 64. m. Cimermančič iz 11metrovke, ki jo napravil Pilej, ko je ostro streljano žogo v kazenskem prostoru ulovil z roko. Peta gol pa je zabil iz lepe kombinacije v 74. minuti Senčar.

V moštvo »Dinamac« sta se odlikovala Senčar in Cimermančič, pri »Ponzianu« pa vratar Parola, Aljančič in Pilej. Sodil je uspešno Ehrlich iz Ljubljane.

I LIGA

V Sarajevu: »Hajduk« : »Torpedo« 5:0; v Beogradu: »Metalac« : »Vardar« 0:0. To je tjeftja tekma, ki jo je igral »Metalac« ne da bi dosegel gol. V Subotici: »Crvena zvezda« : »Spartak« 2:0. Tretji zaporedni poraz »Spartak« na domačem igrišču.

II LIGA

V Splitu: »Mornar« : »Dinamo« 3:2. V Varaždinu: »Tekstilac« : »Budućnost« 5:1. Zmaga »Tekstilca« predstavlja presenečenje. V Novem Sadu: »Sloga« : »Zeleznica« 3:0. V Skoplju: »Metalac« : »Rabotnički« 2:0. V Zemunu: »Naša krila« : »Kvarner« 4:1. Zagreb, 31. avgusta. V ostalih tekмах prve in druge zvezne lige so bile odigrane še naslednje tekme, ki so se končale takole:

Slovenska nogometna liga

Ljubljana, 31. avgusta. V Celju je domači »Kladivar« po živahni igri premagal »Polet« iz Maribora z rezultatom 5:2 (1:1). — V Ljubljani je moštvo trboveljskega »Rudarja« zaslužno zmagalo nad domačim »Krimom« z rezultatom 1:0. — Na Jesenicah pa je »Gregorčič« premagal »Partizana« iz Bija z rezultatom 3:0 (1:0).

Davisov pokal

Amerika vodi proti Avstraliji z 2:0

Forest Hill, 31. avgusta. Danes so se v Forest Hillu (ZDA) začela finalna tekmovalna za prvenstvo Davisovega pokala. Ker je Avstralija premagala Češkoslovaško v medzonskem finalu, je postala tako finalist in nasprotnik lanskoletnega prvaka Davisovega pokala, Amerike. V prvi igri je Kramer z lahkoto odpravil Pailsa s 6:2, 6:1, 6:2. — Schröder je s težavo premagal najboljšega avstralskega igralca Broomwicha s 6:4, 5:7, 6:3 in 6:4. Tako vodi po prvem dnevu tekmovalna Amerika z 2:0.

Študentske igre v Parizu

V Parizu se je pričelo mednarodno tekmovalno visokošolskih reprezentanc. Reprezentance nastopajo v vseh vrstah športa. Do sedaj so bili doseženi naslednji rezultati: plavanje: 1500 m prosto (moški): 1. Somhegy (Madžar.) 21:35,8; 200 m prsno (moški): 1. Royston (Anglija) 2:45,0; 100 m prosto (moški): 1. Szamatry (Madž.) 1:02,2; 100 m hrbtno (moški): 1. Harrop (Škotska) 1:11,0 in 200 m prsno (ženske): 1. Szekelly 3:07,2; tenis: zmagovalec je postal Italijan Serivan, ki je v finalu porazil Egipčana Ezzatsa z rezultatom 7:5, 6:4, 6:2.

V košarki je reprezentanca Egipta premagala Libanon s 59:26, Trst pa Dansko z rezultatom 82:21. V odbojki je postalo prvak moštvo Češkoslovaške, ki je v finalu premagalo reprezentante Libanona z rezultatom 15:12, 15:4 in 15:3. Kolesarstvo: V velikih kolesarskih dirkah je zmagal Francoz Guillemet. — Sabljanje: Na tekmovalju nastopajo tudi sabljači. Med posamezniki je zasedel prvo mesto Italijan Mangiarotti s šestimi zmagami. Nogomet: Nogometna tekma Madžarska: Francija se je končala z rezultatom 1:1.

Montreal, 29. avg. (AP). Češkoslovaški igralci za Davisov pokal so včeraj v izločevalnem tekmovalju proti Kanadski skupini dobili 5 iger. Drobny je v prvem setu premagal Henria Rochona s 6:1, dočim je izgubil v drugem setu 6:2. Černik je premagal Brendena Mackena. Drobny in Černik sta premagala tudi v dombnem kanadski igralci Edvarda Lantiona in Mack Nilla z rezultatom 6:1, 6:2.

Prihod reprezentanc v orodni telovadbi na Balkanijado v Ljubljani

Ljubljana, 31. avgusta. Balkanijada v vajah na orodju, ki bo od 5. do 7. septembra v Ljubljani, je v ospredju zanimanja vseh športnih dogodkov ne le samo med balkanskimi državami, temveč tudi v inozemstvu, posebno v Češkoslovaški in Švici. Jutri bodo prispeli iz Beograda preko Zagreba ekipe LR Bolgarije in Rumunije. Madžarska reprezentanca bo prišla v torek. Priprave za to veliko srečanje športnikov naprednih balkanskih držav so v glavnem končane. Dograjeni sta tribuni na južnem in zapadnem delu letnega telovadišča. Trening je vsak dan na omejenem telovadišču Tržaška reprezentanca kaže viden napredek. Njihovim telovadcem je bil sistematičen trening v Trstu skoraj onemogočen.

Opozarjamo občinstvo na polovično vozino, a tudi prenočišče in prehrano dobe vsi udeleženci, ki se pravočasno prijavijo poslovalnicam Putnika ali pa informacijski pisarni v Narodnem domu, Bleiweisova cesta. V omenjeni pisarni in v informacijski pisarni na glavnem kolodvoru se bodo dajala vsa pojasnila ter prodajali prospekti po 10 dinarjev in programi z ocenjevalno rubriko po isti ceni. Vsak dan tekmovalnja bo izhajal zvečer tudi bilten »Balkanijade« po 2 dinarja. Od jutri naprej se bodo začele prodajati vstopnice. Za šestletni vstop in znak stane 40 dinarjev, a za mladince do 18 leta prav tako v predprodaji samo 20 dinarjev. Vozne karte se bodo zigosale na letnem telovadišču.

NATEČAJ

za sprejme učencev v Državno kožarsko-krznarsko šolo v Visokem (Bosna)

V šolskem letu 1947/48 se sprejmejo v Državno kožarsko-krznarsko šolo v Visokem novi učenci in to:

- V I. pripravljalni razred 30 učencev,
- V I. strokovni razred 21 učencev.
- V I. pripravljalni razred se sprejmejo učenci, ki so z uspehom dovršili osnovno šolo in imajo dopolnjenih 13 let a niso starejši od 16 let. Ravno tako se sprejmejo učenci ki so dovršili I. razred gimnazije ali njej sorodne šole in so iste starosti.
- V I. strokovni razred se sprejmejo učenci, ki so z uspehom dovršili najmanj dva razreda gimnazije ali tej sorodne šole in niso starejši od 16 let, kakor tudi učenci, ki so v šolskem letu 1946/47 z uspehom dovršili I. pripravljalni razred.
- Solanje za učence, ki stopijo v pripravljalni razred traja 4 leta, za učence, ki se vpišejo v strokovni razred 3 leta.
- Za čas šolanja bodo vsi učenci, razen z Visokega, začasno in po možnosti stanovali v srednješolskem internatu, ko bo šola imela lastni internat (ki se gradi), pa v svojem. Za internat se plačuje po gospodarskem stanju roditeljev.
- Po končanem šolanju prejmejo učenci spričevalo mojstra kožarsko-krznarske stroke in lahko nadaljujejo s študijem na srednjetehtničnih kožarskih šolah.
- Lastnoročno spisane prošnje, taksirane z 10 din, s kratkim življenjepisom in točnim naslovom je poslati upravi šole najpozneje do 5. septembra t. l.
- Prošnji je treba priložiti sledeče listine:
  1. Spričevalo o dovršeni osnovni šoli, oziroma o dovršenem I. in II. razredu srednje šole. Ako je kdo dovršil vajeniško dobo v kožarski obrti, tedaj tudi to potrdilo.
  2. Rojstni list ali izpisek iz matične knjige.
  3. Zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zdrav.
  4. Potrdilo o imovinskem stanju staršev ali skrbnika.

Pri vpisu plačajo učenci: Na vpisnem listu kolek za 10.— din. Za socialno zavarovanje proti nezgodam 15.— din. Za Rdeči križ 4.— din. — Drugih taks ni. Vpis učencev v višje razrede se vrši 15. in 16. septembra. Popravni razredni izpiti se polagajo od 10. do 15. septembra. Vpis novih učencev od 1. do 5. septembra 1947.

Redni pouk za vse učence se prične 20. septembra. Ker je šola edina te vrste v FLRJ, se sprejemajo učenci iz vseh naših Narodnih Republik. Učenci, ki se bodo posebno izkazali pri učenju in v vedenju sploh, imajo možnost, da prejmejo štipendijo od vlade N. R. Bosne in Hercegovine, ne glede na to iz katere republike so.

DIREKCIJA DRŽAVNE KOŽARSKO-KRZNARSKÉ SOLE V VISOKEM Broj 1448/47.

KINO

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski zgodovinski film »Aleksander Nevskij«, tednik. Predstavi ob 18.30 in 20.30.

MATICA: Sovjetski film »Na mejah«, tednik. Predstavi ob 18.30 in 20.30.

SLOGA: Češki film »Cokoladne oči«, tednik. Predstavi ob 18.30 in 20.30.

TIVOLI: Sovjetski film »V gorah Jugoslavije«, tednik. Predstavi ob 20 in 21.30.

MARIBOR, ESPLANADE: Sovjetski film »Veliko življenje«, tednik.

GRAJSKI: »Sporedi domače proizvodnje«, tednik. Predstavi ob 18.30 in 20.30.

LETNI: Sovjetski film »Človek št. 217«, tednik.

CELJE, METROPOL: Sovjetski film »Sin polka«, tednik.

DOM: Sovjetski film »Sigmund Kolosovskij«, tednik.

KAMNIK: Sovjetski film »Čajkovskij«, tednik.

KRANJ, MESTNI: Francoski film »Morska roža«, tednik.

PTUJ: Jugoslovanski film »Po poteh četne in pete ofenzive«, tednik.

Urade in ustanove opozorjamo, da vsa obvestila in objave za »Ljudsko pravico« sprejemamo najkasneje do 12. ure. — Uredništvo.

Glavni urednik: Ivan Bratko. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. — Telefon računovodnega odd.: 30-30. Telefon oglasnega odd.: 36-85 Štev. ček. rač. 60.4045-22

Vsem »orodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da nas je dne 30. avgusta nenadoma zapustil naš dobi očka, sin, zet in nečak

Stane Cankar

praktični tehnik

Na njegovi zadnji poti ga spremljajo iz hiše žalosti 31. avgusta na pokopališče v Vojno vas. Črnomelj, 30. avgusta 1947.

Neotolajljiva žena Milena, otroka Milenca in Franceca, mati Apolonija, Hanca in Malči, sestri; Bogdan in Vester, brata; Capuder Franc, svak; Tajner Franc, tast; Tajner Franciška, tašča; Franci, svak, ter ostalo sorodstvo.

Državno prvenstvo v tenisu

Mitič je državni prvak za leto 1947

Beograd, 31. avgusta. Včeraj je Mitič igral s Palado za prvo mesto in prvenstvo. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje. Mitič je v zanimivi in napeti igri zaslužno premagal Palado v štirih setih s 3:6, 6:2, 7:5, 7:5. Včeraj se je mareskido prepračil, da v športu, a posebno v tenisu ni ničesar gotovo. Palada, ki je vodil s 5:0, je končno izgubljal sete. V četrtem setu je bilo stanje 5:2 za Palado. Končno je dobil set Mitič. Mitič je igral ostriše, bolj precizno in

sigurno. Njegov meč s Palado je bil najlepší na vsem turnirju. Palada je igral nestalno, včasih s potezami velikega mojstra, nato pa je zopet zgubljal sigurne točke.

Sarič je premagal Milojkoviča s 6:4 in 6:4 in osvojil tretje mesto. Laslo je premagal Briksija z istim rezultatom. — Med ženskami je postala državna prvakinja Crnadak z zmago nad Mogorovičevič s 6:2, 6:1. Prvenstvo države v mešanih parih sta osvojila MitičLaslo.

Na prvenstvu Madžarske, ki bo od 1. do 8. septembra v Budimpešti, bodo sodelovali naslednji igralci: Mitič, Palada, Laslo, Šarič, Milojkovič in prvakinja Crnadakova.

Vremenska napoved za ponedeljek — 1. septembra: Pretežno jasno, čez dan topleje.

Miško Kranjec: Agrarna reforma

(»Pisarna«, II. del: Nova Madžarska)

... naj vsakdo pride v pisarno, da bo podpisal, ako hoče imeti zemljo v najemu... (Razglas z bobnom.)

»Kako to mislijo v pisarni — naj podpisemo, če hočemo v najem?« »O spravešali Ravenci občinskega elia Sitarja, ko je razglašal o zemlji in podpisovanju.

Sitar je po svoji navadi najprej pomežiknil, kjer si je pač upal, nato pa dejal nedolžno:

»Pojdi in podpiši, Ravenci! Zemlja je grofovska, še ne veš tega? Država jo je vzela in vrnila grofom. Grofica pa pravi: Dajte jo v najem Ravencem, ki so dobro ljudstvo... Kdor torej podpiše, bo dobil zemljo v najem.«

»Kako bom podpisoval in jemat v najem?« »O se upirali Ravenci elu, »mar zemlja ni naša? Naša pa božja?«

Sitar se je nasmehnil, rekoč: »To je bilo v Jugoslaviji. Te pa ni več. Amen.« Ravenci so nekaj premišljali, nato pa ciknili in šli, da bo naprej tuhtali to modrost. V njihovem arcu se je pojavil srd, ne samo razočaranje. »Toliko,« »ep rekli, »so nam govorili: ko pride Hitler... Zdaj imamo drek. Je pa že bila Jugoslavija boljša. Dala nam je, kar je imela. Ti nam pa še to zemljoje. Čigava pa prav za prav je zemlja?«

izvedeli, da se Zerd poslej ne imenuje več Zerd, kakor se je njegov oče in on sam do tega dne, marveč Vitez Ronai, Jurkes, tišti šokec, ki je hodil na sejmee jest viršline, pa Vitez Magyarv. Toda ko sta začela govoriti, da si bosta izbrala na Ravenskem vsak po dvajset orolov zemlje, kolikor jima je pripada zaradi viteštva, so Ravenci dejali: »Radi bi videli, kje si jo bosta izbrala!«

Oba viteza sta res kaj šla na nekdanje grofovske, kar pa je bilo že dvajset let ravensko, si ogledovala zemljo, kje je najboljša, kar sta že tako vedela, začela meriti, da bi si oddelila po vpisala dozdandje lastnike, da bi jim žandarji sporočili, kako in kaj.

Ko so ju Ravenci videli, kako si merita, so ju nekaj časa začudeno gledali, nato so se zbirali okrog njiju vsi iz bližnjih hiš, nazadnje pa povprašali, kaj počneta na njihovi zemlji.

»Mater vama viteško!« je tedaj nekdo zaklel v ozadiju, »pa menda ne mislita, da bi si prilastila to našo zemljo?«

»Ta zemlja,« je tedaj odvrnil vitez Magyarv, »ni vaša, pač pa madžarska zemlja, grofovska. Zato si lahko izbereva, kjer hočeva.«

Ko so Ravenci osupli nad tem odgovorom nekaj poblskavali z očmi, se je Zerd v zli slutnji izmaknil iz gruče na stran pa se pri tem zvedavo oziral, kako jo na izprij »ovitez Magyarv Ravenci so ju najprej temeljito kleli in psovali, nato pa je vitez Ronai videl, kako je nekdo mahnil po vitezu Magyarvju, nakaer so roke kar padale po nesrečniku, ki je bil obdan od divjih Ravencev. Te-

daj se je nekdo nameril proti vitezu Ronaiju, rekoč: »Onega pusa Ronaija tudi!« Vitez Ronai se niti zapel ni poštono, pač pa vzel klobuk v roke in jo ucvril po cesti proti Ravencem. Ni se zmenil ne za vpitje Magyarvja, ku so ga pretepali, niti za kamenje, ki je letelo za njim in katerih mnogi so ga dohitevali in zadevali v hrbet in glavo, še manj za vse psovke razdraženih Ravencev, tekkel je na svo moč in si oddahnil šele doma ves razdražen, a vendar srečen, da je ni še bolj izkupil:

»Vrag naj vzame Ravenci! Sem vedel, kakšne nesnage so! Kaj bi mi dali zemljo, ki mi gre zaradi viteštva!« Potem se je začel tolažiti: »Kaj mi konec koncev treba še veš zemlje. Imam dovolj svoje, ki mi jo je bil oče zapustil in kar sem priženil. Pojdem v pisarno, pa jim povem: denar naj mi dajo. Za denar mi bodo Ravenci eicer nevoščljivi, da se jim bo žolč razlival, očitati pa mi le ne bodo mogli, da je njihov, Magyarv pa naj se le tepe z Ravenci za zemljo.«

Zerd-Ronai je bil res tako neumen, da je šel te stvari pripovedovat v pisarno: noče ravenske zemlje, za nobeno ceno ne. Denar naj mu dajo, ko so ga vprašali, zakaj noče zemlje, je odvrnil preprosto:

»Vsa ta stvar mi nič ne diši, Bog ve, kako se bo na svetu vse to izteklo. Dokler je vojna, se lahko mareskaj zgodi. Vrag ve, kdo bo nazadnje zmagal. Štiri leta sem bil na fronti, ves svet smo prehodili, nazadnje pa bili sami najbolj tepeni in še vojno smo izgubili! Pa se tudi zdaj lahko ponestrč! Šai emo tudi ta-

krat vsi rekli: Zmagali bomo! Hudiča smo! In Ravenci bi mi tedaj, ako bi se kako Jugoslavija vrnila, vzeli iz besa še mojo zemljo, češ: Ti nam, mi pa tebi! A četudi bi ostala Madžarska in bi mi tako ne mogli vzeti zemlje, pa bi mi, kakršni so, psovali dušo še sto let, ko bi že jaz čakal pred nebeskimi vrati, psovali pa bi mi tudi mater in otroke in še vnuke. Dajte mi torej rajši denar, pa si bom že kako pomagal. Nič me ne bo bolelo, če mi bodo na smrt zavistni zaradi denarja, z zemljo pa nočem in nočem imeti nič opraviti. Še ubili bi me, puje!«

Zaradi teh izjav, ki so najmanj bile na mestu za madžarskega viteza, so ubeglega viteza Ronaija skoraj zaprli. Dva meseca pa je imel same sitnosti: zdaj so prišli žandarji, zdaj detektivi, spravešali in si pisali, nato zopet so ga klicali v pisarno in tudi tam spravešali in pisali, vse to je moral vedno še sam podpisati, dokler ni ves obupan vzkliknil:

»Vrag naj vzame tisto viteštvo z zemljo vred. Zerd sem se rodil in bolje bi bilo, da Zerd umrem in se mi ne bodo še otroci na cesti posmehovali in me klicali s tem prekletim Ronaiem. Ravenci se je rodil za kmeta ne za viteza!«

Ko je vitez Ronai tako lizal svoje med Ravenci in v pisarni dobljene rane in ko je vitez Magyarv lizal resnične rane in bunke na svojem telesu, ker ni pobegnil od merjenja kakor Ronai, pač pa padel v krepelje Ravencev, se je agrarna reforma kljub vsemu modrovanju Ravencev vlekla naprej. (Dalje prihodnjé.)